Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Onderzoek uitvoering Motie#21

Opdrachtbevestiging

Versie	1.4
Datum	12 juli 2023
Status	Concept

Colofon

Titel	Onderzoek uitvoering Motie#21
Auteur(s)	
Bijlagen	0
Inlichtingen	**Auditdienst Rijk**

Inhoud

1 Inleiding—7
1.1 Aanleiding—7
1.2 Context—7

2 Opdracht—9
2.1 Opdrachtgever en opdrachtnemer—9
2.2 Doelstelling en onderzoeksvragen—9
2.3 Object van onderzoek, afbakening en definities—10
2.4 Referentiekader—11
2.5 Onderzoeksmethode—12
2.6 Rapportage—14

3 Uitvoering opdracht—15
3.1 Planning en werkzaamheden—15
3.2 Teamsamenstelling—15
3.3 Afspraken met de opdrachtgever—15

4 Ondertekening—17

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In het debat van 19 januari 2021[1] over het rapport 'Ongekend Onrecht' van de Parlementaire Ondervragings-commissie Kinderopvangtoeslag[2] is bij motie van het lid Marijnissen (SP) c.s. verzocht om 'voor 1 maart 2021 een voorstel te doen hoe overal binnen overheidsinstellingen vervuilde data, risicomodellen en het gebruik van nationaliteit worden opgeruimd'[3]. Uitvoering van deze motie vindt plaats met inachtneming van het verzoek van lid Klaver (GroenLinks) c.s.[4] om hierbij niet alleen te kijken naar nationaliteit, maar ook naar etniciteit en geboorteplaats (hierna te noemen Motie#21).

De staatssecretaris van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft in april 2021 de Kamer een voorstel gestuurd voor de uitvoering van Motie#21.[5] Vervolgens heeft elk departement een plan van aanpak en planning opgesteld.[6] De resultaten van de inventarisatie en toets van het gebruik van afkomstgerelateerde indicatoren zijn door de ministeries met de Kamer gedeeld.[7]

De motie van het lid Van Baarle c.s. verzocht eerder het kabinet om op de uitkomsten van Motie#21 door de departementen een externe toets uit te laten voeren.[8] Ondanks dat deze motie niet werd aangenomen door de Tweede Kamer, heeft de CIO Rijk namens de staatssecretaris van BZK, als coördinator van de uitvoering van Motie#21, toch de Auditdienst Rijk (ADR) gevraagd een externe toets uit te voeren naar de kwaliteit van de uitvoering van Motie#21. Met deze externe, onafhankelijke kwaliteitstoets moet duidelijk worden hoe de departementen tijdens de uitvoering van Motie#21 de kwaliteit hebben geborgd ten behoeve van de uiteindelijke verstrekking van de departementale uitkomsten aan de Kamer.

1.2 Context

Het kabinet hecht er met de Kamer zeer aan dat discriminatie, zoals bedoeld in artikel 1 van de Grondwet, door het gebruik van risicomodellen en verwerkingen te allen tijde wordt voorkomen. Het kabinet merkt op dat het gebruik van afkomstgerelateerde persoonsgegevens, zoals nationaliteit, etniciteit of geboorteplaats, alleen is toegestaan als daar een wettelijke grondslag/objectieve rechtvaardigingsgrond voor is. Daarom inventariseren de departementen het huidige gebruik hiervan en toetsen ze of er sprake is van onrechtmatig en oneigenlijk gebruik in risicomodellen en andere verwerkingen binnen processen en systemen.

Hiertoe heeft de staatssecretaris van BZK op 8 april 2021 aan de Kamer een voorstel gestuurd voor de uitvoering van Motie#21 door alle departementen. Dit bestaat kortweg uit de volgende drie processtappen:

[1] Handelingen II 2020/21, nr. 45, item 4.
[2] Kamerstuk 35 510, nr. 2
[3] Kamerstuk 35 510, nr. 21
[4] Kamerstuk 35 510, nr. 16
[5] Kamerstuk 26643, nr. 751
[6] Kamerstuk 26643, nr. 812
[7] SZW was juni 2021 al gereed en laat apart een onafhankelijk onderzoek uitvoeren door de ADR. Financiën heeft de Kamer zelf, via het HVB-traject, geïnformeerd over de resultaten.
[8] Kamerstukken II 2021/22, 26643, nr. 827.

1. *Inventariseren* waar afkomstgerelateerde persoonsgegevens in risicomodellen en andere gegevensverwerkingen een rol spelen.
2. *Toetsen* in hoeverre er sprake is van (on)rechtmatig of (on)eigenlijk gebruik van afkomstgerelateerde persoonsgegevens in de aangetroffen risicomodellen en andere gegevensverwerkingen.
3. *Rectificeren en/of wissen* van afkomstgerelateerde persoonsgegevens die onrechtmatig of oneigenlijk zijn gebruikt (ook wel: 'vervuilde data'), en waar nodig betrokkenen informeren.

Vanuit haar coördinerende verantwoordelijkheid ondersteunt BZK de departementen in dit proces door onderlinge kennisdeling en samenwerking te faciliteren. De departementen rapporteren zelf hun uitkomsten van het onderzoek aan de Kamer. De ambtelijke coördinatie voor de uitvoering van Motie#21 ligt in handen van CIO Rijk. Middels voortgangsrapportages vanuit BZK is de Kamer periodiek geïnformeerd over de procedurele voortgang en planning van de uitvoering.

CONCEPT

2 Opdracht

2.1 Opdrachtgever en opdrachtnemer

Deze opdracht wordt door de Auditdienst Rijk (ADR) uitgevoerd in opdracht van [redacted] directeur CIO Rijk.

Opdrachtnemer namens de ADR is [redacted] accountdirecteur BZK/J&V.

Deze opdracht zal worden uitgevoerd in overeenstemming met de Internationale Standaarden voor de Beroepsuitoefening van Internal Auditing.

2.2 Doelstelling en onderzoeksvragen

De doelstelling van het onderzoek is inzicht bieden in hoe de departementen de kwaliteit van de uitvoering van Motie#21 en de uitkomsten in de rapportage procesmatig hebben geborgd. Dit teneinde de departementen in staat te stellen de Kamer daarover te informeren en te bepalen of in de uitvoering en rapportage aanvullingen en/of bijstellingen nodig zijn.

De centrale onderzoeksvraag luidt:
Hoe hebben de departementen de accuraat- en volledigheid van de uitvoering van Motie#21 en de uitkomsten in de rapportage procesmatig geborgd?

Hiertoe worden de volgende deelvragen beantwoord:

1. Welke aanpak, uitgangspunten en definitie(s) van afkomstgerelateerde persoonsgegevens en risicomodellen zijn geformuleerd?
2. Welke waarborgen zijn tijdens de uitvoering getroffen voor een accurate en volledige inventarisatie van de gebruikte afkomstgerelateerde persoonsgegevens in risicomodellen en andere gegevensverwerkingen?
3. Welke waarborgen zijn tijdens de uitvoering getroffen voor een accurate en volledige toets op onrechtmatig en oneigenlijk gebruik van de geïnventariseerde afkomstgerelateerde persoonsgegevens in risicomodellen en andere gegevensverwerkingen?
4. Welke waarborgen zijn tijdens de uitvoering getroffen voor het accuraat en volledig rectificeren of wissen van afkomstgerelateerde persoonsgegevens die als onrechtmatig of oneigenlijk zijn beoordeeld?
5. Hoe zijn de uitkomsten van de drie processtappen verwerkt in de rapportages?
6. Wat zijn de lessons learned en eventuele verbetermogelijkheden bij de uitvoering van Motie#21?

Deelvraag 1 heeft betrekking op de aanpak en uitgangspunten die op centraal en departementaal niveau zijn geformuleerd. De deelvragen 2, 3 en 4 richten zich op de sturing en beheersing van de uitvoering van de drie onderliggende processtappen (inventarisatie, toets en rectificeren/wissen), deelvraag 5 op de verwerking van de uitkomsten in de rapportage. Deze deelvragen worden tevens bij drie geselecteerde organisaties en/of dienstonderdelen onderzocht om een beeld te krijgen hoe zij decentraal uitvoering hebben gegeven aan de motie en in het bijzonder aan de departementale sturing.

Tot slot worden bij deelvraag 6 lessons learned en eventuele verbetermogelijkheden in kaart gebracht. Dit kan de departementen en de door de departementen bij de uitvoering betrokken organisaties en/of dienstonderdelen mogelijk helpen bij de

CONCEPT

beheersing van het gebruik van persoonsgegevens in risicomodellen en andere gegevensverwerkingen in de toekomst.

De deelvragen worden per departement en geselecteerde organisatie en/of dienstonderdeel onderzocht en beantwoord. Op basis van deze deelonderzoeken worden overkoepelende, rijksbrede bevindingen opgesteld. Departementen kunnen verdiepend vervolgonderzoek (laten) uitvoeren indien de bevindingen hier aanleiding toe geven.

2.3 Object van onderzoek, afbakening en definities

Object van onderzoek
Het object van onderzoek betreft de wijze waarop de departementen de kwaliteit van de uitvoering van Motie#21 (inventarisatie, toets en de rectificatie of het wissen) en de rapportages van de uitkomsten naar de Kamer procesmatig hebben geborgd. Het gaat om de (belangrijkste) sturings- en beheersingsmaatregelen die op met name centraal en departementaal niveau zijn getroffen.

Afbakening
Het onderzoek richt zich op de drie onderliggende processtappen van de uitvoering zoals beschreven in het voorstel: de inventarisatie en toets van het gebruik van afkomstgerelateerde persoonsgegevens in risicomodellen en andere gegevensverwerkingen en het rectificeren of wissen van persoonsgegevens wanneer onrechtmatig of oneigenlijk gebruik blijkt uit de toets. Dit omvat ook het waar nodig informeren van betrokkenen.

De uitvoering van de motie bevat niet alleen het gebruik van afkomstgerelateerde persoonsgegevens als indicator in risicomodellen, maar ook het gebruik hiervan in gegevensverwerkingen in het algemeen. Gegevens over iemands nationaliteit kunnen bijvoorbeeld opgeslagen zijn (gegevensverwerking), maar geen indicator zijn van een risicomodel. Beide soorten gebruik worden in het onderzoek meegenomen.

Het ADR-onderzoek concentreert zich specifiek op de procesmatige waarborgen die zijn getroffen bij de uitvoering van Motie#21. De ADR doet geen inhoudelijk onderzoek naar de mate van accuraatheid en volledigheid van de departementale inventarisatie, toets en rectificatie en het wissen zelf, middels bijvoorbeeld data-analyses in systemen en processen.

Alle departementen maken onderdeel uit van het onderzoek, op de ministeries van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en Financiën na.[9] De ADR onderzoekt hoe bestuursdepartementen vanuit hun verantwoordelijkheid de kwaliteit van de uitvoering van de motie bij de in het plan van aanpak bepaalde organisaties[10] en/of dienstonderdelen borgen. Het kan per departement verschillen in hoeverre de motie op centraal niveau is uitgevoerd en gecoördineerd.

Om een beeld te krijgen van de uitvoering op decentraal niveau en met name de departementale sturing worden drie organisaties en/of dienstonderdelen meegenomen in het onderzoek.[11] Deze zijn risicogericht geselecteerd in nader

[9] SZW was juni 2021 al gereed en laat apart een onafhankelijk onderzoek uitvoeren door de ADR. Financiën heeft de Kamer zelf, via het HVB-traject, geïnformeerd over de resultaten.
[10] Overheidsorganisaties betreffen o.a. uitvoeringsorganisaties (taakorganisaties), zelfstandige bestuursorganen (zbo's) en agentschappen.
[11] Het reikt te ver om de uitvoering van de motie bij de tientallen organisaties en dienstonderdelen zelf te onderzoeken; dit zou onevenredig veel capaciteit kosten en voor een lange doorlooptijd zorgen.

overleg met de opdrachtgever. Het belangrijkste criterium daarbij is de omvang en impact van de (geautomatiseerde) verwerking van afkomstgerelateerde persoonsgegevens. De drie organisaties en/of dienstonderdelen zijn:

- Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI) van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK)
- Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) van het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV)
- Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW)

Definities
De ADR hanteert in dit onderzoek een brede opvatting van het begrip afkomstgerelateerde persoonsgegevens. De definitie hiervan kan per departement verschillend zijn en kan andere/meer afkomstgerelateerde persoonsgegevens bevatten dan nationaliteit, etniciteit en geboorteplaats. De definitie van het begrip is daarom onderdeel van de eerste deelvraag van het onderzoek.

Ook de definitie van risicomodel kan verschillen en is om die reden ook opgenomen in de eerste deelvraag. De definitie kan betrekking hebben op profilering, geautomatiseerde besluitvorming en/of een combinatie van beide.
Onder profilering wordt verstaan 'elke vorm van geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens waarbij aan de hand van persoonsgegevens bepaalde persoonlijke aspecten van een natuurlijke persoon worden geëvalueerd, met name met de bedoeling zijn beroepsprestaties, economische situatie, gezondheid, persoonlijke voorkeuren, interesses, betrouwbaarheid, gedrag, locatie of verplaatsingen te analyseren of te voorspellen.[12]
Onder geautomatiseerde besluitvorming wordt 'op geautomatiseerde verwerking gebaseerde besluiten die voor de betrokkenen rechtsgevolgen hebben of hem anderszins in aanmerkelijke mate treffen' verstaan.[13]
Voor de verwerking van persoonsgegevens wordt de definitie in de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) gehanteerd.[14] Gegevensverwerkingen kunnen ook niet-geautomatiseerd zijn.

Met kwaliteit van de uitvoering wordt een accurate en volledige inventarisatie, toets en rectificatie/verwijdering van de gebruikte afkomstgerelateerde persoonsgegevens bedoeld.
Onder waarborgen worden de (belangrijkste) sturings- en beheersingsmaatregelen verstaan om de kwaliteit van de uitvoering te borgen.

2.4 Referentiekader

Het generieke voorstel van het coördinerend departement BZK voor de uitvoering van Motie#21[15] (met toelichting over de toets[16]) vormt de eerste referentie voor dit onderzoek. Het voorstel bevat uitgangspunten en processtappen van inventarisatie op hoofdlijnen, om te zorgen dat departementen een vergelijkbare aanpak hanteren. Het was aan de departementen om een plan van aanpak vast te stellen voor de uitvoering van de Motie#21, die past bij de aard van het departement.

Daarnaast is de structuur van de Plan-Do-Check-Act (PDCA) cyclus van Deming globaal gebruikt. De PDCA-cyclus is een hulpmiddel voor processturing of

[12] Artikel 4, vierde onderdeel, AVG en artikel 3, vierde onderdeel, Richtlijn.
[13] Artikel 22, eerste lid, AVG en artikel 11, eerste lid, Richtlijn.
[14] Artikel 4, tweede lid, AVG.
[15] Kamerstuk 26643, nr. 751.
[16] Kamerstuk 26643, nr. 855.

procesverbetering, in dit geval de sturing en beheersing van de uitvoering van Motie#21. Het gaat om het opstellen van een plan inclusief doel en op te leveren resultaten (plan), het uitvoeren van de activiteiten in het kader van de inventarisatie en toetsing (do) en de (interne) controle op de uitvoering en resultaten (check) en eventuele bijsturing (act) door het departement.

Op basis van bovenstaande referenties is het volgende referentiekader opgesteld.[17] Dit referentiekader bevat waarborgen die redelijkerwijs verwacht mogen worden bij de uitvoering van Motie#21. Elke deelvraag bevat aspecten die worden onderzocht om de vraag te beantwoorden. Deelvraag 6, over de lessons learned en verbetermogelijkheden, wordt beantwoord op basis van de bevindingen bij de deelvragen 1 t/m 5.

1.	Welke aanpak, uitgangspunten en definitie van afkomstgerelateerde persoonsgegevens en risicomodellen zijn geformuleerd?
	- Doel uitvoering Motie#21 en op te leveren resultaten - Definities afkomstgerelateerde persoonsgegevens en risicomodellen (o.a.) - Bereik van de motie (o.a. welke onderdelen en organisaties binnen/buiten scope) - Toebedeling rollen en verantwoordelijkheden betrokkenen - Vastlegging plan van aanpak/werkinstructie/afspraken - Wijze van sturing en beheersing (waarborgen)
2.	Welke waarborgen zijn tijdens de uitvoering getroffen voor een accurate en volledige inventarisatie van het gebruik van afkomstgerelateerde persoonsgegevens in risicomodellen en andere gegevensverwerkingen?
	- Wijze van centrale monitoring en beoordeling (interne controle) - Overige waarborgen conform plan van aanpak - Vastlegging uitkomsten en navolgbaarheid
3.	Welke waarborgen zijn tijdens de uitvoering getroffen voor een accurate en volledige toets op onrechtmatig en oneigenlijk gebruik van de geïnventariseerde afkomstgerelateerde persoonsgegevens in risicomodellen en andere gegevensverwerkingen?
	- Wijze van centrale monitoring en beoordeling (interne controle) - Overige waarborgen conform plan van aanpak - Vastlegging uitkomsten en navolgbaarheid
4.	Welke waarborgen zijn tijdens de uitvoering getroffen voor het accuraat en volledig rectificeren of wissen van afkomstgerelateerde persoonsgegevens die als onrechtmatig of oneigenlijk zijn beoordeeld?
	- Wijze van centrale monitoring en beoordeling (interne controle) - Overige waarborgen conform plan van aanpak - Vastlegging uitkomsten en navolgbaarheid
5.	Hoe zijn de uitkomsten van de inventarisatie en toets verwerkt in de rapportages?
	- Wijze van afstemming en betrokkenheid functionarissen - Navolgbaarheid bevindingen in rapportage

2.5 Onderzoeksmethode

Om te komen tot beantwoording van de onderzoeksvragen in paragraaf 2.2 worden de benodigde gegevens door de ADR verzameld middels het opvragen van documenten en het houden van interviews.

Documenten

[17] Dit betreft een globale weergave; bij het onderzoek wordt een nadere uitwerking gehanteerd.

De documenten worden bij de projectleider[18] van het departement opgevraagd. De aanpak kan per departement verschillen en daarmee ook de documentatie. In ieder geval worden opgevraagd:

- Een uitgewerkt plan van aanpak, met de doelstelling, scope, definities, rollen/verantwoordelijkheden en aanvullende werkinstructies voor en afspraken met de organisaties en dienstonderdelen m.b.t. de uitvoering van de motie *(deelvraag 1).*
- Documentatie over de getroffen waarborgen vanuit het bestuursdepartement bij de inventarisatie van de gebruikte afkomstgerelateerde persoonsgegevens in processen, systemen en risicomodellen *(deelvraag 2).*
- Documentatie over de getroffen waarborgen vanuit het bestuursdepartement bij de toets van de gebruikte afkomstgerelateerde persoonsgegevens in processen, systemen en risicomodellen *(deelvraag 3).*
- Documentatie over de getroffen waarborgen vanuit het bestuursdepartement bij het rectificeren of wissen van onrechtmatig of oneigenlijk gebruikte afkomstgerelateerde persoonsgegevens in processen, systemen en risicomodellen *(deelvraag 4).*
- De rapportages en (indien beschikbaar) documentatie die inzicht geeft in verwerking van de bevindingen in de rapportage *(deelvraag 5).*

Daarnaast kunnen (selecties van) de door het departement ontvangen uitkomsten van de organisaties en/of dienstonderdelen worden opgevraagd en/of ingezien. Hierbij is te denken aan de uitkomsten van de juridische analyse van (sectorale) wet- en regelgeving en de doorlichting van het verwerkingsregister, maar ook onderbouwing van de uitkomsten van de toets.

Bovenstaande documenten kunnen aanvullend ook bij de drie geselecteerde organisaties en/of dienstonderdelen opgehaald worden. De nadruk ligt echter op de departementale sturing die is ontvangen en hoe hieraan invulling is gegeven.

Interviews
Na de analyse van de documenten zullen interviews worden gehouden met de projectleiders van de uitvoering van de motie van elk departement en de geselecteerde organisaties en/of dienstonderdelen. Daarbij wordt dieper ingegaan op de wijze waarop het bestuursdepartement (en de betreffende organisatie) de kwaliteit van de uitvoering hebben geborgd. Indien nodig kunnen aanvullende interviews worden gehouden. De interviews worden voor hoor en wederhoor teruggelegd aan de geïnterviewden.

Analyse
De verzamelde informatie wordt per departement en geselecteerde organisatie en/of dienstonderdeel geanalyseerd. Een vergelijking van de informatie (o.a. de getroffen waarborgen) met het plan van aanpak en (globaal) met de teksten in de rapportage, om eventuele tegenstrijdigheden te inventariseren, maakt hier deel van uit. Ook zullen ontbrekende waarborgen in beeld worden gebracht. Daarnaast worden de uitkomsten van de analyse van departementen met elkaar vergeleken, aangezien de aanpak en werkwijze per departement kan verschillen. Vervolgens worden bevindingen per departement (incl. geselecteerde organisatie en/of dienstonderdeel) en overkoepelende bevindingen opgesteld op basis van de bevindingen per departement.

[18] Dit kunnen ook ambtenaren zijn van een departement die de rol van projectleider hebben ingevuld, naast hun bestaande functie.

2.6 Rapportage

De eindproducten van deze opdracht zijn deelrapporten per departement (incl. geselecteerde organisatie en/of dienstonderdeel) en een eindrapport met overkoepelende bevindingen op basis van de deelrapporten.

Gegeven de wensen van de opdrachtgever en het te onderzoeken object is in overleg met de opdrachtgever gekozen voor een onderzoeksopdracht. Dit houdt in dat in de rapporten inzichtelijk wordt gemaakt welke waarborgen tijdens de uitvoering van Motie#21 zijn getroffen. De ADR voert geen 'assurance'-werkzaamheden uit, en kan daardoor geen zekerheid verschaffen over een rapport. Dit betekent dat de ADR zich beperkt tot het verstrekken van feitelijke bevindingen zonder een samenvattende conclusie of eindoordeel te geven. Indien uit het onderzoek blijkt dat bepaalde waarborgen ontbreken, zal de ADR dit rapporteren.

De opdrachtgever, [redacted] is eigenaar van het overkoepelende eindrapport. De deelrapporten worden uitgebracht aan de CIO van het betreffende departement. De CIO's zijn eigenaar van de deelrapporten.

De ADR is de interne auditdienst van het Rijk. Het rapport over dit onderzoek is primair bestemd voor de opdrachtgever met wie wij deze opdracht zijn overeengekomen. Voor openbaarmaking door het opdrachtgevende departement van door de ADR aan dit departement uitgebrachte rapporten gelden de voorschriften uit de Wet open overheid. De minister van Financiën stuurt elk halfjaar een overzicht van door de ADR uitgebrachte rapporten naar de Tweede Kamer.

CONCEPT

3 Uitvoering opdracht

3.1 Planning en werkzaamheden

Na ondertekening van deze opdrachtbevestiging start de uitvoering van het onderzoek. Het onderzoek wordt uitgevoerd van juli 2023 t/m juli 2024. Naar verwachting zal het onderzoek 2700 uur vergen.[19]

Werkzaamheden	Planning
Afstemming opdrachtbevestiging	Juni - juli '23
Voorbereiding deelonderzoeken	Juli - augustus '23
Uitvoering onderzoekswerkzaamheden bij departementen	September '23 - maart '24
Opstellen concept deelrapporten (incl. interne afstemming)	Maart - april '24
Hoor en wederhoor en afronding deelrapporten	April - mei '24
Opstellen concept eindrapport (incl. interne afstemming)	Mei - juni '24
Hoor en wederhoor en afronding eindrapport	Juli '24

De planning van de onderzoekswerkzaamheden wordt vooraf afgestemd met de contactpersoon en de departementen en organisaties/dienstonderdelen. De planning is tevens afhankelijk van de tijdig- en volledigheid van de aanlevering van documentatie door de genoemde partijen en de afstemming van het conceptrapport tussen de opdrachtgever en de departementen (incl. geselecteerde organisatie en/of dienstonderdeel).

3.2 Teamsamenstelling

Het onderzoek wordt uitgevoerd door:

- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- Verzoek voor 2 extra teamleden staat uit

In het kader van de interne kwaliteitsbewaking van de ADR zal [redacted] als onafhankelijke kwaliteitsbeoordelaar optreden.

3.3 Afspraken met de opdrachtgever

Communicatie

De communicatie rond het onderzoek verloopt primair tussen de projectleider en de contactpersoon van de opdrachtgever, [redacted] projectmanager Motie#21 bij CIO Rijk. Zij hebben tussentijds contact over de voortgang en eventuele bijzonderheden of knelpunten wanneer deze zich voordoen tijdens het onderzoek. De contactpersoon is verantwoordelijk voor de interne afstemming met de opdrachtgever en andere betrokken partijen binnen dit onderzoek.

Daarnaast levert de contactpersoon een overzicht aan van de verwachte rapportagemomenten van de departementen en geeft eventuele (signalen van) afwijkingen door aan de projectleider.

[19] Dit is inclusief de bestede uren aan de totstandkoming van de opdracht, waaronder intakegesprekken, vooronderzoek en (inter)departementale afstemming (periode juli 2022 t/m juni 2023).

Toegang tot personen en informatie
Voor het onderzoek is het noodzakelijk dat de onderzoekers vrije toegang hebben tot de te interviewen personen en de benodigde documentatie bij de departementen. De contactpersoon zorgt uit naam van de opdrachtgever voor de contactgegevens van de projectleiders of trekkers van de departementen en organisaties en/of dienstonderdelen en informeert hen over het onderzoek en het belang van hun medewerking.

De departementen (voor hen: de CIO's) zijn verantwoordelijk voor het tijdig aanleveren van documentatie en het verlenen van toegang tot de te raadplegen informatie en personen voor interviews. De projectleider van het departement fungeert als contactpersoon en eerste aanspreekpunt tijdens het (deel)onderzoek. Wanneer een departement of onderdeel geen (tijdige) medewerking verleent, zal worden geëscaleerd naar de opdrachtgever.

Hoor en wederhoor deelrapporten en afronding
- De uitwerkingen van de interviews worden teruggekoppeld aan de geïnterviewden alvorens deze in de deelrapporten worden verwerkt.
- De departementen ontvangen ieder een concept deelrapport voor hoor en wederhoor. De deelrapporten worden uitgebracht aan de CIO van het betreffende departement. De CIO's zijn eigenaar van het deelrapport.
- De departementen dienen binnen vier weken na afstemming van het deelrapport een managementreactie aan te leveren (indien gewenst), die als bijlage in het definitieve deelrapport zal worden opgenomen.
- De departementen (incl. organisaties en/of dienstonderdelen) zijn primair verantwoordelijk voor de opvolging van de bevindingen in het (deel)rapport.

Hoor en wederhoor eindrapport en afronding
- Een conceptversie van het overkoepelende, rijksbrede eindrapport zal voor hoor en wederhoor worden aangeboden aan de contactpersoon en/of opdrachtgever.
- De opdrachtgever dient binnen vier weken na afstemming van het conceptrapport (hoor en wederhoor) een managementreactie bij de ADR aan te leveren (indien gewenst), die als bijlage in het definitieve eindrapport zal worden opgenomen.
- Het eindrapport zal rode draden bevatten. Wanneer bevindingen en/of aanbevelingen betrekking hebben op de coördinerende rol van de opdrachtgever, is de opdrachtgever verantwoordelijk voor de opvolging.

Opdrachtevaluatie
Na de afronding van de opdracht zal de uitvoering van de opdracht met de (contactpersoon namens de) opdrachtgever worden geëvalueerd.

Vertrouwelijkheid en geheimhouding
Deze opdracht zal worden uitgevoerd in overeenstemming met de Internationale Standaarden voor de Beroepsuitoefening van Internal Auditing. Verder is voor deze opdracht het audit charter van de ADR d.d. 1 mei 2019 van toepassing. Het audit charter van de ADR bevat de algemene uitgangspunten voor de uitoefening van de interne auditfunctie bij de rijksdienst. In het Audit Charter ADR zijn de uitgangspunten voor het omgaan met opdracht specifieke informatie vastgelegd waaronder de geheimhoudingsplicht en de toegang, het gebruik en het verspreiden van auditdossiers. Een exemplaar van het Auditcharter is afzonderlijk aan de opdrachtgever verzonden.

CONCEPT

4 Ondertekening

Ondergetekenden zijn deze opdracht overeengekomen en stemmen in met de inhoud van deze opdrachtbevestiging.

(Opdrachtgever)	*(Projectleider)*
xx juli 2023	xx juli 2023

CONCEPT